թիւնը շատ յառաջացած են, որոնց համար աշակերտներն առանձին պարգևներ են ստանում։

Ճեմ. Ե. դաս. աշ. Ա. Զ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.

Յունիսի 22ին մեծ հանդէսով տօնվեցաւ Ս. Էջմիածնում Կաթուղիկէ Ս. Էջմիածնի տօնը։ Սովորական մաղթանքից յետոյ Միաբանութիւնը ներկայացաւ Վեհափառ Հայրապետին և ընդունեց Նորին Վեհափառութեան օրհնութիւնը։ Ս. Էջմիածնի Վեհափառ Գահակալը այս խօսքեր բարեհաճեց ուղղել Միաբանութեանը. «Հրաշափառ է տօնս, վասն զի այս տօնը կպատկանի ամեն Հային ուր ուրեք կայ։ Ուրեմն հայկական է տօնս և ամեն Հայ կտօնէ այս տօնը մեծ հանդէսով. Իսկ դուք ամենքից աւելի տօնեցէք և ցնծացէք, Սա ձեր իրաւունք է, վասն զի սուրբ Գրիգորի մեծ տաճարի պաշտօնեաներ էք։ Բայց այս իրաւունքի հետ ունիք և պարտքերն, որոնք նոյնպէս ամեն Հայերի ունեցած պարտքերից աւելի են։ Ուրեմն իւրաքանչիւրն ըստ իւր աստիճանի թող հոգով և ճշմարտութեամբ ծառայէ Մայր Աթոռին թէ բարոյապէս և թէ նիւթապէս աւելի քան թէ իւր ծանօթներին, իւր ազգականներին, իւր անձին, որպէս զի պարտքերից հետ կապված լինին իրաւունքներդ։ Այս սուրբ տեղում իջեալ Միածինը պարգևէ ձեզ ամենայն շնորհներ խաղաղութեամբ և աշխատասիրութեամբ կենցաղավարելու, ամէն»։

Յետոյ Ճեմարանի աշակերտներ ներկայացան և ճառ մատուցին։

⁂

Ահա այն ճառը որ կարդաց Ս. Կաթուղիկէ Էջմիածնի տօնի օրը Ե. դասարանի ընտիր աշակերտներից մին—Յակոբ Պեքարեան։

ՎԵՀԱՓԱՌ ՏԷՐ,

Բարէ, որքան քաղցր է արդեօք հոգևոր որդւոցս Վեհափառութեանդ յօրինել բանս գովութեան և երախտագիտութեան և հաշակ ընդ ամենայն կողմանս հարկանել զազգասէր գործոց Հօրդ հասարակաց։ Զի ահա բազումք հոլովեցան դարք, յորմէ հետէ զիւր հաստատութիւն կալաւ Մայրս մեր եկեղեցի, որ եղև Աթոռ Հայրապետական ամենայն ազգիս և որում բազումք եղեն ժառանգողք և բազում փառողք իշխանութեանդ, առ որովք է զի փառք տանս թուէր ցանկալի ազգաց համայնից բնակելոց շուրջ զմեօք։ Է զի փառք տանս զամենս ի նախանձ գրգռէր և ոմանց ուրախութիւն և ցնծութիւն առթէր, և է զի Պարթեւն այն մեծ, զՍահակ ասեմ, աջակցեալ ընդ Մեսրոպայ առնէր զՍա աղբիւր լուսոյ ճշմարտութեան կրօնից և աղբիւր ամենայն կենցաղօգուտ գիտութեանց, յորս ոչ միայն վայելէին որդիք Թորգոմեան ազինս, այլև ազգք մերձաւորք հիւսիսականք. Եղև դարեալ, զի թափուր գտաւ Մայրս Ս. եկեղեցի անշքացեալ ի նախ-

կին փառացն. որպէս հարսն զրկեալ ի փեսայէ. կանգուն եկաց Նա ի կոյտըս աւերակաց, և հոսեն արտասուք յաչս զյափշտակումն որդւոց իւրոց ի գրկաց. ոչ ևս հնչէին երգք օրհնութեանց ի նմա, լռեալ կային ամենայն մատուռք աստուածայինք. Եւ այսպէս փոխանակեցին միմեանց աւուրք փառաց և անշքութեան.

Վեհափառ Տէր, որ զհայրդ մեր պարգևեաց Աստուած լինել գլուխ բանաւոր հօտիդ, հրճուիմք առհասարակ ընդ գործս հրաշալիս Վեհութեանդ, այնու զի զհետ նկրտեալ լուսաւորութեան դարուս զուն գործեցեր առ ի կանգնել զնախկին պայծառութիւն և զբարեվայելչութիւն Մօրս մերոյ Կաթուղիկէ Սրբոյ Էջմիածնի, զորոյ կատարեմք ի սերկեան աւուրս զհրաշափառ տօնախմբութիւն. և ի կենդանի ունել զսէր Էջմիածնի ի սիրտ ամենայն Հայորդւոյ, որք զարդիս գիտակ եղեալ բաղձանաց Հօրդ մերոյ, այն է ունել զՏաճարս զայս շտեմարան մտաւորական և բարոյական լուսաւորութեան, ակնկառոյց հային ի Սա և հայցեն ի Սմանէ զջամբուռն կաթին իմաստից և ճշմարտութեան.

Արդ, ով ընկերք սիրելիք, սանունք բարերարեալք, որք հանապազ վայելէք ի դաստակերտիդ իմաստութեան զշնորհս ազգասէր Հայրապետիս մերոյ, այսօր ի մեծաշուք հանդիսի տօնիս Սրբոյ Էջմիածնի օրհնեցէք զբարեխնամ Հայրն մեր և խնդրեցէք ի Տեառնէ զի երկարեսցէ զկեանս կենաց Դորա յամս յամայր ի պայծառութիւն Ս. եկեղեցւոյս և ի ցնծութիւն Հայ մանկանցս, որպէս զի ընդ հովանաւորութեամբ մեծազօր Աջոյն և ի ձեռն ս. աղօթիցն լիցուք արժանի կոչմանս մերում.

***

Յունիսի 26ին Վեհափառ Հայրապետը Եպիսկոպոսական բարձր աստիճանին արժանացրեց գեր. Հմայեակ Վ. Դիմաքսեան, Երզնկայի առաջնորդը և գեր. Ղևոնդ Վ. Շիշմանեան Պիլէճիկի առաջնորդը, որոնք եկած էին Թիւրքիայից. Երկուքեանն ևս ընտիրանձներ և բարեմասնութիւններով և օգտաւէտ գործունէութեամբ աշխատաւոր հոգևորականներ են. «Արարատը» կշնորհաւորէ նորապսակ գերապատիւ Եպիսկոպոսներին իւրեանց սրբազան աստիճանը և ամենայն սրտեռանդ բարեմաղթութիւններ կնուիրէ նոցա, ցանկալով ժողովրդին քաջարթուն հովիւ. Աստուծոյ տան իմաստուն տնտես և կեանքի բանի ուղիղ վարդապետ լինել երէկ և այսօր, նոյն և միշտ այսուհետև.

Յուլիսի 1ին նորապսակ Եպիսկոպոսներն մեկնեցան Ս. Էջմիածնից դէպի իւրեանց վիճակներ.

***

Վեհափառ Կաթողիկոսը բարեհաճեց հետևեալ կոնդակներ շնորհել մինչև յուլիսի 1ը.

Կոնդակ Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս Խրիմեան Կ. պօլսի նախկին պատրիարքի անունով, որով կյայտնէ թէ նորա և միւս վանահայրերի խնդրանքի համաձայն տրած է կարևոր կարգադրութիւն և տնօրէնութիւն Նիժ

Կտուց անապատների և Վարագայ վանքի Թիֆլիսում ունեցած կալուածների և նոցա համար ուղարկված Վարդապետներին օգնելու համար, և թէ վեց հարիւր հինգ մանէթ Աստրախանի վիճակում Վանի և Աղաշկերտի սովեալների համար ժողովված գումարից յանձնված է տեղական յանձնաժողովի ատենադպրին Վան ըստ պատկանելուն հասցնելու համար։ 1880, յունիսի 2, № 263։

Կոնդակ Երեմիա Եպիսկոպոսին, Վասպուրականի վիճակի պատրիարքական փոխանորդին 605 մ. ուղարկելու մասին յօգուտ սովեալների։ 1880, յունիսի 2, № 264։

Կոնդակ յանուն և ի պատասխանի գրութեան Մկրտիչ էֆէնտիի Աղաթոնեան նահանգապետի խորհրդականին, Վանի և Աղաշկերտի սովեալների համար կարգադրութիւն անելու և 605 մ. ուղարկելու մասին։ Յունիսի 2, № 268։

Կոնդակ Պօղոս Վարդ. Խոլտամեանի Կ. պօլսի պատրիարքական փոխանորդի անունով, որով կշնորհէ նորան լանջական ականակուռ խաչանշան ժրաջան գործունէութեան և. համար։ Յունիսի 11, № 282։

Կոնդակ Աշտարակի նորընտիր հոգաբարձուներին, որով կհաստատէ գպրոցի հոգաբարձական պաշտօնում Գաբր. Շահնազարեանին, Փիլիպ. Շահազիզեանին և Գէորգ Ղափանցեանին։ Յունիսի 11, № 284։

Կոնդակ Արդիկ գիւղի նորընտիր հոգաբարձուներին, որով կհաստատէ գպրոցի հոգաբարձական պաշտօնում Յով. քահ. Տէր Նահապետեանին, Պօղոս Մանուէլեանին, Ազարիա Յակոբեանին և Մատթէոս Պապոյեանին։ Յունիսի 11, № 285։

Մեծ Կոնդակ օրհնութեան և ի պատասխանի հանրագրութեան Երզնկայ քաղաքի և վիճակի Երեսփոխանական, Կրօնական և Քաղաքական ժողովների և Թաղական խորհուրդների անդամներին, որով կօրհնէ նոցա և նոցա ջանքերը իւրեանց եկեղեցիների և դպրոցների պայծառութեան համար և իւրեան առաջնորդ Հմայեակ Վ. Դիմաքսեանին Եպիսկոպոսութեան աստիճան վերածելու մասին։ Յունիսի 27, № 306։

Մեծ Կոնդակ օրհնութեան և ի պատասխանի հանրագրութեան Պիլէճիկի և վիճակի Երեսփոխանական, Կրօնական և Քաղաքական ժողովների և Թաղական խորհուրդների անդամներին, որով կօրհնէ նոցա և կխրախուսէ աշխատել իւրեանց առաջնորդի հետ դպրոցները բանալու իւրեանց մանուկների լուսաւորութեան համար և իւրեանց առաջնորդ Ղևոնդ Վ. Շիշմանեանին Եպիսկոպոսութեան աստիճան վերածելու մասին։ Յունիսի 28, № 307։

Կոնդակ յանուն և ի պատասխանի վկայականների և գրութեան Ներսէս Արքեպիսկոպոս Կ. պօլսի Պատրիարքին վերոյիշված երկու վարդապետներին Եպիսկոպոսական աստիճան վերածելու մասին։ Յունիսի 28, № 310։